

УДК: 619: 612.821: 612.128: 636.4

ВМІСТ НАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ У ЛІПІДАХ ПЛАЗМИ КРОВІ СВИНОМАТОК ЗАЛЕЖНО ВІД КОРТИКО-ВЕГЕТАТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ РЕГУЛЯЦІЇ

Постой Р. В., кандидат ветеринарних наук, докторант, **Данчук О. В.**, кандидат ветеринарних наук, доцент, **Криворучко Д. І.**, кандидат ветеринарних наук, доцент, **Карповський В. І.**, доктор ветеринарних наук, професор (karpovskiy@meta.ua)

Кафедра фізіології, патофізіології та імунології тварин,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Відомо, що здатність організму тварин пристосовуватися до умов навколишнього середовища значною мірою визначається його вищою нервовою діяльністю (ВНД). При цьому автономна нервова система (АНС) безпосередньо активує ресурси організму у відповідь на дію стресових факторів. Мета роботи – вивчити вміст насичених жирних кислот у ліпідах плазми крові свиноматок залежно від типологічних особливостей ВНД та тонусу АНС.

Дослідження проводилися на базі свиноферми ТОВ СП «Ідна», с. Острожець, Млинівського району Рівненської області в 2014 р. В досліді використовували клінічно здорових холостих свиноматок великої білої породи 3-річного віку. Типи ВНД у свиней визначали за експрес-методикою, розробленою кафедрою фізіології, патофізіології та імунології тварин НУБіП України. За результатами вивчення умовно-рефлекторної діяльності було сформовано 4 дослідні групи по 3 тварини в кожній. До першої групи входили тварини сильного врівноваженого рухливого (СВР), до другої – тварини сильного врівноваженого інертного (СВІ), до третьої – сильного неврівноваженого (СН), до четвертої – слабкого (С) типів ВНД. Потім у піддослідних тварин досліджували тонус автономної нервової системи за допомогою тригеміновагального рефлексу, за результатами якого тварину відносили до нормотоніків, симпатикотоніків чи ваготоніків. Для біохімічних досліджень відбирали зразки крові з яремної вени. Жирнокислотний спектр ліпідів плазми крові визначали методом газової хроматографії. Результати досліджень обробляли відповідно до загальноприйнятих методів статистики за допомогою програми Microsoft Excel.

Результати досліджень показали, що між тваринами різних типів ВНД суттєвих відмінностей за сумою насичених жирних кислот в ліпідах плазми крові не спостерігалось. Найбільш високий індекс насиченості ліпідів плазми крові встановлено у свиноматок СН типу ВНД, тоді як найнижчий – у представників СВІ типу, але вірогідної різниці не відмічали. При цьому виявлено деякі відмінності за вмістом окремих жирних кислот в ліпідах плазми крові свиноматок різних типів ВНД. Тварини СН типу ВНД мали вірогідно вищий вміст капронової кислоти (С 6: 0) в 1,7 рази в порівнянні з тваринами СВР типу. Рівень капринової кислоти (С 10: 0) був вірогідно вищим у тварин СВР типу ВНД в 1,7 рази і у тварин СН типу – в 1,8 рази, ніж у тварин С типу. У свиноматок СВР типу ВНД вміст лауринової кислоти був вірогідно більшим, ніж у свиноматок СВІ і С типів.

При порівнянні співвідношення суми насичених до ненасичених жирних кислот ліпідів плазми крові свиноматок з різним типом вегетативного гомеостазу вірогідних відмінностей не встановлено. На це вказує індекс насиченості ліпідів плазми крові свиноматок, який у нормотоніків і симпатикотоніків був ідентичним, а у ваготоніків спостерігалася тенденція до вищого індексу насиченості ліпідів. Що стосується вмісту окремих насичених кислот в ліпідах плазми крові, то вірогідних відмінностей між тваринами з різних тонуусом АНС не встановлено.

УДК 577.112:612.015.3-042.3:636.028

ПОКАЗНИКИ ПРОТЕЇНОВОГО ОБМІНУ ТВАРИН ЗА ХРОНІЧНОЇ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ

Прис-Каденко В. О., здобувач, **Баликіна К. В.**, студент, **Калачнюк Л. Г.**, доктор біологічних наук, професор (kalachnyuk_liliya@nubip.edu.ua)

Кафедра біохімії імені М. Ф. Гулого,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

За розвитку важких захворювань як окремих органів, так і організму в цілому одна з ключових ролей стабільності обмінних процесів організму належить метаболізму протеїнів